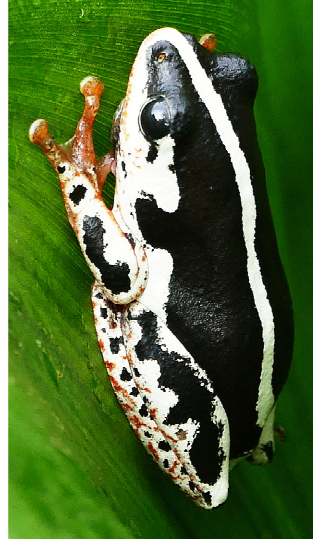
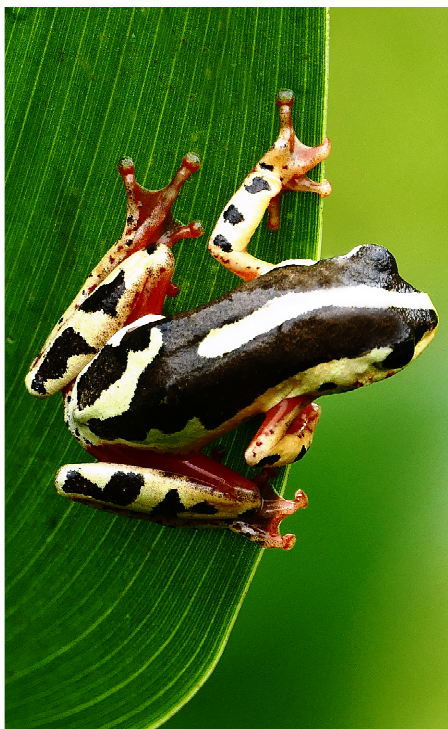
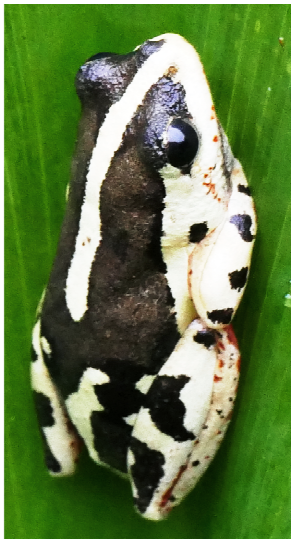
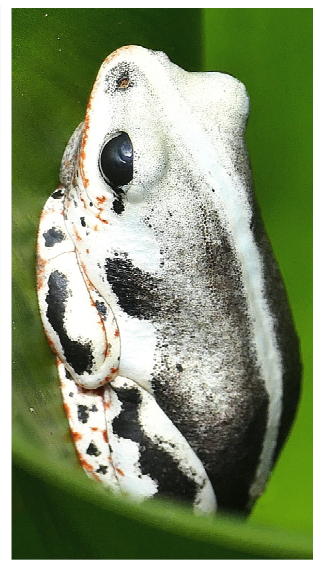
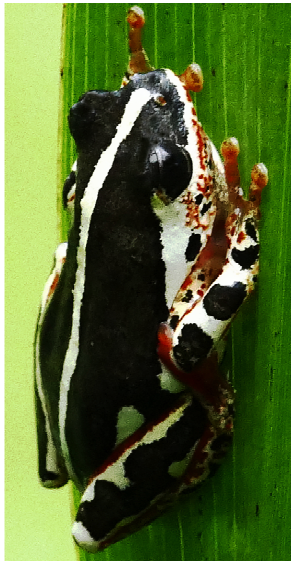

MALAWI HERPETO SAFARI 2017

HERPETOLOGISCH REISVERSLAG

all *Hyperolius viridiflavus* - Common Reed Frog

Realisatie & Verslag: Alan Channing - Frank Willems - André Van Hecke

1.	INLEIDING	2
2.	HERPETOLOGISCHE EVALUATIE.....	2
2.1.	Literatuurvoorbereiding.....	2
2.2.	Resultaat	2
3.	REISERVARINGEN.....	3
3.1.	Reisbureau	3
3.2.	Visum	3
3.3.	Deelnemers	3
3.4.	Reisleider & Gids.....	3
3.5.	Vervoer.....	3
3.6.	Logies en Maaltijden	3
4.	RESULTATEN VAN DE WAARNEMINGEN	3
4.1.	Amfibieën & Reptielen	3
4.1.1.	Wijze van waarnemen	4
4.1.2.	Veldnotities	4
4.1.3.	Vindplaatsen per soort	4
4.1.4.	Gebruikte afkortingen	4
5.	REISWEG	4
5.1.	Gevolgd route	4
5.2.	Dagjournaal.....	4
6.	HERPETOLOGISCHE GEGEVENS.....	11
6.1.	Amphibia	11
6.1.1.	<i>Arthroleptidae</i>	11
6.1.2.	<i>Bufo</i>	12
6.1.3.	<i>Hemisotidae</i>	12
6.1.4.	<i>Hyperoliidae</i>	12
6.1.5.	<i>Microhylidae</i>	13
6.1.6.	<i>Phrynobatrachidae</i>	13
6.1.7.	<i>Pipidae</i>	14
6.1.8.	<i>Ptychadenidae</i>	14
6.1.9.	<i>Pyxicephalidae</i>	15
6.1.10.	<i>Ranidae</i>	15
6.2.	Reptilia	15
6.2.1.	<i>Crocodylidae</i>	15
6.2.2.	<i>Testudinidae</i>	16
6.2.3.	<i>Pelomedusidae</i>	16
6.2.4.	<i>Gekkonidae</i>	16
6.2.5.	<i>Agamidae</i>	17
6.2.6.	<i>Chamaeleonidae</i>	17
6.2.7.	<i>Scincidae</i>	17
6.2.8.	<i>Gerrhosauridae</i>	18
6.2.9.	<i>Cordylidae</i>	19
6.2.10.	<i>Varanidae</i>	19
6.2.11.	<i>Colubridae</i>	19
6.2.12.	<i>Viperidae</i>	20
7.	WEBSITE FOTOGALERIJ	20
8.	LITERATUUR	20

1. INLEIDING.

2017 was voor mij een jaar om me verder te concentreren op de herpetofauna van Afrika. Aangezien ik bovendien de kans kreeg om samen met Alan Channing en Frank Willems naar Zuid-Malawi te gaan van 9 tot 21 januari op herpeto-safari (en dan nog tijdens het regenseizoen), was de keuze van land snel beslist. Alan (auteur van Channing, 2001: *Amphibians of Central and Southern Africa* & en van Channing, A. & Howell, K., 2006: *Amphibians of East Africa*) had bovendien de intentie om op zoek te gaan naar een bijzondere soort die amper gekend was, nl. *Ptychadena broadleyi*. Samen met hem op herpeto, zou mij ook ervaring kunnen bijbrengen in het herkennen van de amfibie-roepen, de wijze van observeren/vangen en fotograferen, determineren, enz...

In dit rapport wordt een overzicht gegeven van:

- (1) de herpetologische literatuur voorbereiding;
- (2) de dagelijkse herping-activiteiten;
- (3) aantal waarnemingen per soort;
- (4) vindplaatsen per soort;
- (5) fotoreeks van elk amfibie en reptiel.

2. HERPETOLOGISCHE EVALUATIE.

2.1. Literatuurvoorbereiding.

Voor het samenstellen van de check- & aanstreeplijsten en het instuderen van de verschillende soorten amfibieën & reptielen, werden de volgende gidsen gebruikt:

- * Channing, A. (2001): *Amphibians of Central and Southern Africa*.
- * Channing, A. & Howell, K. (2006): *Amphibians of East Africa*.
- * Spawls, S. Drewes, R. & Ashe, J. (2004): *A Field Guide to the Reptiles of East Africa*.
- * Branch, B. (2014): *A Photographic Guide to the Snakes and other Reptiles and Amphibians of East Africa*.
- * Spawls, S. Howell, K. & Drewes, R. (2006): *Pocket Guide to the Reptiles and Amphibians of East Africa*.

Ter vervollediging van de voorbereiding werd ook de herpetologische literatuur uit eigen bibliotheek geraadpleegd, zoals gedetailleerd in Punt 8.

2.2. Resultaat.

Tijdens deze herpeto-safari zijn er 28 amfibie- & 27 reptielsoorten waargenomen. Aangezien in de meeste gebieden vrij kon worden rondgewandeld, was het mogelijke amfibieën en reptielen in de hand te observeren. Met betrekking tot de amfibieën gelukte het ons niet om 5 roepende soorten te vangen, ondanks de wijze van "triangle" (= cf. Alan: met meerdere waarnemers verspreid elk aan te wijzen, vanwaar volgens ieder de roep komt en dan het denkbeeldige snijpunt op te zoeken).

In het Liwonde National Park gaf gids Samuel Lenard Chihana ons de mogelijkheid om, onder begeleiding van een gewapende scout, uit de jeep te stappen waar A&R te zien of te horen waren.

Ik ben uiterst tevreden met het herpeto-resultaat, vooral wat meerdere moeilijk waarneembare amfibieën betreft en zeker met de reptile-topper van twee adulte Meller's eenhoorn kameleons.

Van elke herpetologische soort is er op het einde - enkel in het uitgeprint rapport - een foto toegevoegd, waar de fotografische omstandigheden en/of een diervriendelijke benadering dit toelieten.

Voor meer foto's van de amfibieën & reptielen, de vogels, de reisomstandigheden en de gebieden, ga naar www.freanonherping.be.

3. REISERVARINGEN.

3.1. Reisbureau.

De vlucht en de lodges waren georganiseerd door Mambulu Safaris en ter plaatse door Land & Lake safari's. Van de 4 voorgestelde lodge waren er twee die voor mij minder voldoening gaven, nl. Likhubula Forest Lodge en Zomba Forest Lodge (zie verdere bespreking in Punt 3.6.).

3.2. Visum.

Voor Malawi is een visum vereist. Dit kan bij aankomst in de luchthaven van Blantyre gekocht worden en kost 72 \$ (wel noodzakelijk met biljetten van na 2006!). Hiervoor moest je wel anderhalf uur in de file staan. Het is dus beter om dit vooraf in je ambassade van het thuisland te bestellen.

3.3. Deelnemers.

Het was geen groepsreis maar een privé reis met als deelnemers Alan, Frank en mijzelf.

3.4. Reisleader.

Er was geen reisleader aanwezig.

3.5. Vervoer.

Alle verplaatsingen gebeurden met de 4x4 jeep van Frank Willems. Wonend in Zambia is hij met zijn jeep naar Blantyre luchthaven in Malawi gereden en heeft daar Alan en mijzelf ontmoet. De asfaltwegen waren in redelijk goede staat, maar eenmaal je deze verliet, waren het (modderige) aardewegen, waarvoor een 4x4 onontbeerlijk was.

3.6. Logies en maaltijden.

Huntingdon Lodge is een toplocatie (5 sterren) en een echte aanrader (ook wat A&R betreft).

Likhubula Forest Lodge is goed als je met backpackers instelling goedkoop op vakantie wil gaan (maar niet voor een gepensioneerde). Na overleg met Mambulu Safaris konden we dan "verhuizen" naar de zeer dichtbij gelegen Hapuwami Village Lodge.

Hapuwami Village Lodge : ontvangst, maaltijden, kamer & service waren uitstekend (een aanrader).

Mvuu Camp is top (5 sterren) en in echte Safari stijl qua opbouw van receptie, bar, dining room, en lodges. Ook de toewijding van het personeel en de kennis van Gids Samuel was voorbeeldig. Wij kregen de mogelijkheid van hem uit de jeep te stappen tijdens de nocturnes. Een echt paradijs wat A&R betreft!

Zomba Forest Lodge was slecht gelegen en telkens toch zo'n 50 min rijden via zeer slechte weg om naar het Zomba Plateau te rijden. Het is enkel OK als je graag lekker eet; er was geen elektriciteit, telefoongebruik lukte amper laat staan om over WiFi te spreken om het thuisfront te contacteren, batterijen konden gelukkig in de jeep van Frank opgeladen worden. Het douchewater (lees druppels) was amper warm en stonk verduft naar modder. En gedurende het driedaags verblijf kreeg noch de kamer noch het sanitair een schoonmaakbeurt. Nochtans was er het (tov het Zomba Plateau) veel beter gelegen "Ku Chawe Inn". Hier gingen we op de terugweg naar de Zomba Forest Lodge koffie drinken. Bij navraag bleek nog plaats vrij te zijn en ook qua prijs viel dit zeker mee.

4. RESULTATEN VAN DE WAARNEMINGEN.

4.1. Amfibieën & reptielen.

Vorbereidingen en resultaten van de waarnemingen aan dit rapport toegevoegd, zijn:

Tabel 1	Aanstreeplijst Amfibieën & Reptielen	zie website
Tabel 2	Waarnemingen per gebied & per datum	zie website
Tabel 3	Wijze van waarnemen & aantallen per soort	zie website
Tabel 4	Gebruikte afkortingen & vertalingen	zie website
Tabel 5	Beschrijving van de route	zie website

4.1.1. Wijze van waarnemen.

Als gebruikelijke voorbereiding heb ik mijn herpeto-soorten vooraf ingestudeerd voor een vlugge visuele herkenning. Ik fotografeer de dieren liefst in situ maar waar de omstandigheden dit toelaten of indien nodig als fotografische bewijsmateriaal, worden ze tijdelijk gevangen en nadien vrijgezet op de plek van vangst.

Tabel 3 geeft een overzicht van “Wijze van waarnemen & aantallen per soort”.

4.1.2. Veldnotities.

Voor elke soort is genoteerd: de juiste of meest nabijgelegen plaats van observatie, datum, uur, gevangen, visueel, auditief, aantal, verkeersslachtoffer en GPS posities (deze laatste zijn in Tabel 6 enkel toegevoegd aan het uitgeprint rapport).

4.1.3. Vindplaatsen per soort.

In Punt 6 wordt een overzicht gegeven van de vindplaatsen voor elke waargenomen A&R soort.

4.1.4. Gebruikte afkortingen.

Tabel 4 geeft een overzicht (en Engelse vertaling) van gebruikte woorden & afkortingen in dit verslag mogelijk gebruikt in de tabellen bij de vindplaatsen per soort.

5. REISWEG.

5.1. Route.

Tabel 5 geeft een overzicht van de gevolgde reisweg en van het logies.

5.2. Dagjournaal van de reis met herpetologische soortvermelding.

In het hiernavolgend dagjournaal worden de A&R vernoemd met hun Engelse en Latijnse naam. Er bestaan geen officiële Nederlandse soortnamen voor de Malawi herpetofauna.

Zondag 8 januari 2017.

Gelet op mijn voorkeur om te vertrekken van Schiphol, neem ik in de namiddag de Thalys naar Amsterdam en dan verder met de shuttle bus naar het Ibis Schiphol Hotel. Ik eet nog een snack in hun restaurant en ga vroeg slapen.

Maandag 9 januari 2017.

Om 7:05u neem ik de Ibis shuttle bus naar de luchthaven. Alles verloopt zeer vlotjes (als gewoonlijk hier) maar er is een vertraging in vertrek van een half uur. Om 10:45u stijgen we op voor de 10u durende vlucht naar Johannesburg. Hier landen we om 20:50u bij een zalige 17°C en word ik opgewacht door de chauffeur van het Aviator Airport Hotel. Bij de receptie krijg ik de beloofde omslag van Alan Channing, met het uur dat we elkaar hier de volgende dag bij het ontbijt zullen ontmoeten.

Dinsdag 10 januari 2017.

Om 6:30u bij een opkomende zon ga ik op verkenning in de grote tuin van het Aviator Airport Hotel. Meestal levert dit toch enige herpeto-notitie op aan zonnende A&R of dieren onder tuinmateriaal, maar zonder succes. Op het afgesproken uur ontmoet ik voor het eerst Alan. Hij blijkt onmiddellijk een zeer gemoedig en humoristische man te zijn. Na het buffetontbijt vertrekken we samen naar de luchthaven van Johannesburg. We moeten hier de binnenvlucht nemen naar Blantyre. We drinken iets in de cafetaria en tijdens een langdurig gesprek, blijkt welk een grote persoonlijkheid Alan is op het gebied van Afrikaanse amfibieën. Dat belooft interessant te worden voor mij betreft wijze van waarnemen van A&R, het vangen en zeker het fotograferen. Om 13:00u stijgen we op en 1:45u later landen we in Blantyre. Mijn beslissing om hier in de luchthaven het visum te kopen, blijkt een overduidelijke vergissing. Het is in de file staan en per persoon duurt de aflevering

zo'n half uur. Daarenboven verdwijnt de enige bediende af en toe voor een 10tal minuten. Uiteindelijk is het na bij 2 uur wachten aan mij. Alan heeft geen visum nodig en is al naar de afspraakplek buiten gegaan om er Frank Willems te ontmoeten, de 3^e deelnemer en met zijn jeep ook de chauffeur voor de komende dagen. Onze eerste logies in Malawi is het prachtige koloniale Huntingdon Lodge. De ontvangst is er zeer hartelijk en bijzonder omdat de gastvrouw ons onmiddellijk een zeldzame vleermuizenkolonie toont (Harrison's Soft Furred Fruit Bats) en de tuinvijver met meerdere roepende Common Reed Frog (*Hyperolius viridiflavus*) en Common Squeaker (*Arthroleptis stenodactylus*). Maar deze laten zich niet zien en stoppen onmiddellijk met roepen bij benadering.

Na een lekker diner maken we nog een korte nocturne-wandeling in de tuin met als resultaat: Common Reed Frog (*Hyperolius viridiflavus*) in allerlei kleurvarianties, roepende Senegal Kassina (*Kassina senegalensis*), Guinea Snout Burrower (*Hemisus guinensis*), Sharp-nosed Reed Frog (*Hyperolius acuticeps*) en Common Squeaker (*Arthroleptis stenodactylus*). In een poeltje in de binnenpatio vinden we 2 adulten en het schuimnest van de Gray Tree Frog (*Chiromantis xerampelina*). Eénmaal op de kamer zie ik mijn eerste Malawi reptiel achter de gordijnen, nl. Tropical House Gecko (*Hemidactylus mabouia*). Tegen middernacht, na het schrijven van mijn dagrapport en de back-up van de foto's, ga ik zeer tevreden slapen.

Woensdag 11 januari 2017.

Bij het nemen van mijn douche heb ik gezelschap van een zonnende Tropical House Gecko (*Hemidactylus mabouia*) tegen het raamkozijn. Voor het ontbijt ga ik op verkenning in de tuin en meerdere Common Reed Frog (*Hyperolius viridiflavus*) zijn nog volop actief en laten zich nu bij daglicht uitstekend fotograferen. Aan de ingang van de lodge op een bloembak zijn Cape Dwarf Gecko (*Lygodactylus capensis*) en Variable Skink (*Trachylepis varia*) volop aan het genieten van de eerste zonnestralen.

Na het ontbijt is het tijd voor de fotosessie van de dieren van de vorige avond. Frank is vroeg vertrokken naar het nabijgelegen plateau om er een voor hem nieuwe vogelsoort te kunnen observeren. Wanneer hij terugkomt heeft hij - als 10^e soort van deze reis - een verkeersslachtoffer Common Platana (*Xenopus laevis*) meegebracht.

In de voormiddag controleren we verder de tuin en noteren bijkomend de aanwezigheid van Speckle-lipped Forest Skink (*Trachylepis maculilabris*) en roepende Natal Puddle Frog (*Phrynobatrachus natalensis*). Hierna vertrekken we naar de nabijgelegen thee-fabriek en vernemen hoe de thee wordt geplukt, bewerkt in de fabriek en mogen we een 20-tal soorten thee proeven.

Tegen de lunch zijn we terug in de Lodge. Voor ons vertrek naar de tweede verblijfplaats, loop ik met Frank nog even rond in de tuin en we noteren als zonnende reptielen: Yellow-throated Plated Lizard (*Gerrhosaurus flavigularis*), Cape Dwarf Gecko (*Lygodactylus capensis*) en een drachtig ♀ Mozambique Agama (*Agama mossambica*). Deze is blijkbaar de aanwezigheid van mensen gewoon, want ik kan ze tot op 1 m benaderen om een foto te nemen. En op een nabijgelegen boomstronk zit er nog een Mozambique Agama (*Agama mossambica*), die is ook niet schuw en laat zich van zeer kortbij fotograferen.

Om 14:30u vertrekken we naar het Mulanje Massif waar we anderhalf uur later aankomen aan de Likhubula Forest Lodge. Maar al vlug blijkt, alvast qua uitzicht, dat het hier een logies is die "onderkomen en niet onderhouden is". Een ontvangst is er niet maar uiteindelijk vinden we in de keuken toch een verantwoordelijke. Wanneer we naar de kamer worden gebracht, blijken er enkel bedden in te staan. Het sanitair en badkamer is (op een kamer na) te delen en later vernemen we dat deze lodge wordt gerund door de staat en zich vooral richt op backpackers. Met onze eigen telefoons kunnen we geen contact nemen met het reisbureau in Nederland om een ander logies te bekomen. Via gebruik van de gsm van een van de koks, gelukt ons dit dan wel en vragen we om te veranderen voor comfortabeler logies. We nemen toch voor een nacht onze intrek hier. Na het diner krijgen we telefoon we dat we de volgende dag kunnen inchecken in het nabijgelegen Hapuwami

Village Lodge. Wanneer we nog even op het terras van de Likhubula Lodge overleggen, horen we de roep van Dwarf Squeaker (*Arthroleptis stenodactyloides*).

Donderdag 12 januari 2017.

Na een rumoerige en lawaaiige nacht (door constant lopen van Groene meerkatten op het golfplaten dak) en een pover ontbijt, vertrekken we naar het Mulanje Conservation Center, maar worden er niet wijzer van. In het nabijgelegen tuincentrum vinden we wel een dagactief juvenieltje Power's Rain Frog (*Breviceps poweri*).

Om 10u nemen we onze intrek in het comfortabele Hapuwami Village Lodge, waar de verantwoordelijke vrouwelijke manager van onze komst afweet en ons welkom heet. Iedereen is tevreden met de nieuwe kamer en we gaan genieten van een lekkere cappuccino.

We vertrekken vervolgens op onderzoek naar de westkant van het Mulanje Massif (op zoek naar een goede vindplaats voor *Ptychadena broadleyi*). De zoekstops onderweg leveren notities op aan roepende Mababe Puddle Frog (*Phrynobatrachus mababiensis*) en Guttural Toad (*Sclerophrys gutturalis*). Dan starten we een mooie boswandeling naast een snelstromende rivier ten zuiden van Mlela. Hier zien we op verre afstand aan de overkant een kleine hagedis zonnend op een rotsblok. Via een foto kunnen we de soort als Mitchell's Flat Lizard (*Platysaurus mitchelli*) determineren (overigens de enige gedurende de hele wandeling naast de rivier).

Om 13u lunchen we met de rest van de pizza, meegenomen als doggy bag van de vorige avond, aan een stuw-dam. Hier kan een subadulte Variable Skink (*Trachylepis varia*) van dichtbij gefotografeerd worden.

De rest van de namiddag hebben we "vrijaf" en brengen orde op zaken in de hotelkamer, maak ik dagverslag van de voorbije dagen, back-up de foto's en contacteer via Face Time het thuisfront.

We dineren vroeg en starten om 19u een veelbelovende nocturne. Maar deze levert alleen (!?!) Guttural Toad (*Sclerophrys gutturalis*) op in alle maten en gewichten. Wanneer we 3 uur later aan de Hapuwami Village Lodge aankomen, wacht ons een bijzonder aangename verrassing. Twee locals die we aan de inkom van de Likhubula Forest Lodge hadden gesproken, wisten ons toen te vertellen dat er Nederlanders vorig jaar met hen op zoek waren geweest naar *Trioceros melleri*. Zij zouden er ook voor ons gaan zoeken, maar wij hadden niets meer van hen gehoord. En beide locals staan ons op te wachten met een zak en een schoendoos met in elk een adulte Giant One-horned Chameleon (*Trioceros melleri*)! De reptiel-topper van de reis is dan ook "binnen" en de reis kan voor mij niet meer stuk. Dat beloofd voor de fotosessie van morgen! Het is slapen gaan in een overheerlijke roes ...

Vrijdag 13 januari 2017.

Een korte verkenning van de tuin van de Hapuwami Village Lodge levert geen herpeto-activiteit op.

Na het ontbijt vertrekken we richting Ruu Gorge. Maar om de voorliggende theeplantage te mogen betreden, moeten we eerst in hun Lujeri administratiegebouw de toelating aanvragen. Dit duurt wel even maar uiteindelijk mogen we onze gang gaan en worden we bovendien nog uitgenodigd op de vrijdagavond Golf Drink. Om 10u arriveren we aan de Gorge, maar gaan we eerst uitgebreid de 2 *Trioceros melleri*'s fotograferen.

De wandeling is een succes: Frank observeert - als bijzonder goede A&R waarnemer en vanger - een pasgeboren amper 1cm groot Yellow-spotted Tree Frog (*Leptopelis flavomaculatus*), een werkelijk wondertje qua gele spikkels op een groene fond; verder Angola River Frog (*Amietia delalandii*), Variable skink (*Trachylepis varia*), Rainbow Skink (*Trachylepis margaritifera*) en Cape Dwarf Gecko (*Lygodactylus capensis*).

Tegen het middaguur vertrekken we en in de theeplantage op de terugweg kruipt een Snouted Night Adder (*Causus defilippii*) de weg over, die we zeer jammer genoeg niet meer kunnen ontwijken.

Pas om 14:30u gaan we lunchen in de Hapuwami Village Lodge en daarna is het siësta time (want er staat een nocturne op het avondprogramma).

Na het pizza diner vertrekken we om 20u richting westkant van het Mulanje Massif. En dan in een ondergelopen grasgebiedje vlak naast de weg is het genieten van 6 (ook roepende) amfibiesoorten: Natal Puddle Frog (*Phrynobatrachus natalensis*), Anchieta's Ridged Frog (*Ptychadena anchietae*), Snoring Leaf-folding Reed Frog (*Afrixalus crotalus*), Silvery Tree Frog (*Leptopelis argenteus*), Short-legged Spiny Reed Frog (*Afrixalus brachycnemis*) en Tinker Reed Frog (*Hyperolius tuberilinguis*). Dat belooft voor de fotosessie van morgen...

Zaterdag 14 januari 2017.

Na een vroeg ontbijt starten we onmiddellijk met de fotosessie. Alan leert me hoe best (1) deze amfibieën te fotograferen, (2) met welk diafragma, snelheid, flits, ISO, enz... en (3) in een gesloten badkamer veilig te werken om wegspringende kikkers gemakkelijk te kunnen hervangen.

Rond 10u vertrekken we voor een volledige rondrit van het Mulanje Massif. Via Limbe, north of Mwana, Nkulambe, north of Milange en terug naar Mulanje Village. Op verschillende zoekstops observeren we roepende Natal Puddle Frog (*Phrynobatrachus natalensis*), Mababe Puddle Frog (*Phrynobatrachus mababiensis*), Common Squeaker (*Arthroleptis stenodactylus*), een schuimnest van Gray Tree Frog (*Chiromantis xerampelina*) en als enige reptielsoort Flap-necked Chameleon (*Chamaeleo dilepis*).

We zijn laat terug in het hotel voor de lunch en vertrekken dan naar een "wet koppie". Dit is een open rotsparthij met een laagje stromend water, dat we 's voormiddags als ideaal beschouwden voor een zoektocht naar de speciale Broadley's Ridged Frog. Maar zonder succes en we kunnen enkel de aanwezigheid van Wahlberg's Snake-eyed Skink (*Afroablepharus wahlbergi*) vaststellen.

Op de terugweg vinden we op de weg als adult: Senegal Kassina (*Kassina senegalensis*), Marbled Sand Frog (*Tomopterna marmorata*) en meerdere Guttural Toad (*Sclerophrys gutturalis*). Pas laat komen we terug aan bij het hotel maar ik kan nog de nodige energie opbrengen om dagverslag te maken, de foto's te backuppen en enkele waarnemingen te controleren via de determinatietabel.

Zondag 15 januari 2017.

Na het ontbijt gaan we op de "open" parking (met voordeel om ontsnapte dieren gemakkelijk terug te vangen) van het Hapuwami Village Lodge, de 4 gevangen dieren van de vorige avond fotograferen. De Guttural Toad is eerst aan de beurt maar wanneer ik hierna de volgende 3 bewaarzakjes wil nemen, blijken ze spoorloos verdwenen!?! Wij overal maar zoeken maar zonder succes. Aan de ingang van het hotel zie ik een local die aan het vegen is en bij navraag blijkt hij de 2 zakjes met de amfibieën in de vuilnisbak te hebben geworpen. Deze bak is vlug teruggevonden met de nog levende dieren, maar het linnen zakje met de Wahlberg's Snake-eyed Skink is er niet bij. Dan zie ik achter een geparkeerde auto nog een local staan en bij navraag bij hem, haalt hij mijn bewaarzakje met de nog levende skink uit zijn broekzak...

Om 10u verlaten we definitief de Hapuwami Village Lodge richting Mvuu Camp in het Liwonde National Park. Onderweg gaan we eerst (op de plaats van waarnemen) de gevangen dieren vrij zetten. Op weg naar Zomba vinden we 2 verkeersslachtoffers: een Flap-necked Chameleon (*Chamaeleo dilepis*) en een Stripe-bellied Sand Snake (*Psammophis subtaeniatus*).

Op het middaguur houden we halt in Zomba dorp waar we in koffiebar Steers ijsjes en cappuccino gaan consumeren. Verder ten noorden van Ligwana steekt een levende Flap-necked Chameleon (*Chamaeleo dilepis*) de weg over en houden we halt voor zijn korte fotosessie.

Om 13:00u bereiken we het Liwonde National Park en registreren we bij de receptie van het park onze aankomst. Aan de Shrine River moeten we de jeep achterlaten en worden we per boot naar het Mvuu Camp gebracht. Tijdens de overtocht zie ik voor deze reis de eerste Nijlkrokodillen (*Crocodilus niloticus*) en wanneer de boot aanmeert, een joekel van een Nijlvaraan (*Varanus niloticus*).

De accommodaties van het Mvuu Camp zien er schitterend uit en we krijgen onmiddellijk een zeer hartelijk welkom van Samuel Lenard Chihana, die voor de komende drie dagen onze gids zal zijn voor de dagsafaris en de nocturnes. Na geïnstalleerd te zijn in mijn lodge, ga ik onmiddellijk op zoek naar de Nijlvaraan. Ik vind hem vrij vlug op de eerst geziene plek en kan hem uitzonderlijk dicht tot op 1m benaderen voor enkele bijna macro foto's (vermoedelijk omdat hij de aanwezigheid van mensen gewoon is op de aankomst-steiger). De verdere verkenning in het complex levert op als reptielsoorten Striped Skink (*Trachylepis striata*) en Cape Dwarf Gecko (*Lygodactylus capensis*).

We kunnen vroeg (19u) dineren en vertrekken met Samuel voor de nocturne per safari-jeep met op de voorbumper een gewapende scout met een zeer sterke lamp. Bijzonder waardevol is dat Samuel ons toelaat uit de jeep te stappen om op zoek te gaan naar A&R en dit loont met 10 soorten, nl. Mascarene Ridged Frog (*Ptychadena mascareniensis*), Edible Bullfrog (*Pixycephalus edulis*), Fornasini's Spiny Reed Frog (*Afrixalus fornasinii*), Red-banded Rubber Frog (*Phrynomantis bifasciatus*), Common Platana (*Xenopus laevis*), Natal Puddle Frog (*Phrynobatrachus natalensis*), Anchieta's Ridged Frog (*Ptychadena anchietae*), Flap-necked Chameleon (*Chamaeleo dilepis*), Marbled Sand Frog (*Tomopterna marmorata*) en Water Lily Reed Frog (*Hyperolius pusillus*). Terug in het camp wordt de avond vreugdevol afgesloten met een drankje en druk nagepraat over de succesvolle herpetologische beleving van deze avond.

Maandag 16 januari 2017.

In het holst van de nacht hoor ik hevig gestommel en lawaai voor mijn lodge. Wanneer ik met de zaklamp ga kijken, staat er pal voor mijn hut een adulte olifant. Hij schrikt zo van me dat hij dwars door de rieten afsluiting wegvlucht naar het bos. 's Morgens zie ik pas welke ravage hij heeft aangericht (en waar ik mij een beetje schuldig bij voel...).

Het regent volop wanneer we gaan ontbijten en we zijn daar niet boos om, gelet op de voormiddag safari drive in het park. We observeren dan voor het eerst (tijdens deze reis) de grotere zoogdieren als Waterbok, Koedoe en Bosbok. Tijdens een wandeling naast de Shrine rivier, zie ik meerdere Nijlkrokodillen (*Crocodilus niloticus*) en heel ver op de oeverrand een zonnende waterschildpad East African Serrated Turtle (*Pelusios sinuatus*). Wanneer we iets later een uitgedroogd pantser van deze soort vinden, blijkt pas hoe groot ze kunnen worden.

Wanneer we tegen 13u aan het Mvuu Camp arriveren, wacht me een aangename verrassing: een van de werkmannen van het Mvuu Camp heeft een slangetje gevangen en dat blijkt een White-lipped Snake (*Crotaphopeltis hotamboeia*) te zijn.

Aangezien het nog steeds hevig regent, wordt het een vrije namiddag om in de hut wat orde op zaken te stellen en een lange siësta te houden (in het vooruitzicht van de komende nocturne).

Om 19u gaan we in dezelfde "configuratie" van de vorige avond, op verkenning in het Liwonde National Park. Het wordt weer genieten van 8 herpeto soorten: Senegal Kassina (*Kassina senegalensis*), Flap-necked Chameleon (*Chamaeleo dilepis*), Edible Bullfrog (*Pixycephalus edulis*) en tevens eilegels: het blijkt hier volop hun voortplantingstijd te zijn, Southeastern Green Snake (*Philothamnus hoplogaster*) die in Frank zijn onderarm weet te bijten en als schijngifslang toch een zwelling veroorzaakt met een opmerkelijke stramheid de volgende dag, Marsh Terrapin (*Pelomedusa subrufa*), wat een stank produceert deze waterschildpad..., Bibron's Thick-toed Gecko (*Chondrodactylus bibroni*), Mozambique Ridged Frog (*Ptychadena mossambica*) en opnieuw een White-lipped Snake (*Crotaphopeltis hotamboeia*).

De avond wordt gezellig afgesloten met een drankje aan de bar.

Dinsdag 17 januari 2017.

Tijdens het ontbijt komt een personeelslid van de keuken ons melden dat hij een slang heeft gezien in een boom. Wij daar onmiddellijk naar toe en het blijkt een Spotted Green Snake (*Philothamnus semivariatus*) te zijn. Ze zit te hoog in de boom om ze te vangen, maar we kunnen er toch een bruikbare en herkenbare foto van maken.

In de voormiddag gaan we op de Shrine rivier een boottocht maken. Dan valt pas op welke grote aantallen krokodillen er leven. Na een uurtje varen gaan we aan land en maken een uitgebreide mooie wandeling die echter nihil oplevert aan herpeto-activiteit. Op de terugvaart zien we van heel ver een East African Serrated Turtle (*Pelusios sinuatus*). Maar ook deze is zeer schuw, want de boot gaat amper in haar richting voor een betere foto of ze duikt onder.

Tegen de middag zijn we terug in het Mvuu Camp en na de lunch houden we fotosessie van de gevangen dieren van de vorige avond en daarna is het siësta time, want ook vanavond staat er een nocturne op het programma.

Na het diner vertrekken we met Samuel en de gewapende scout. Het notitieboekje wordt aangevuld met als gekende soorten Marbled Sand Frog (*Tomopterna marmorata*), Anchieta's Ridged Frog (*Ptychadena anchietae*), Stripe-bellied Sand Snake (*Psammodphis subtaeniatus*) en als nieuwe slangensoort East African Shovel-snout Snake (*Prosymna ambigua*).

Het is al voorbij middernacht wanneer ik ga slapen na het backuppen van de foto's en het aanvullen van mijn dagverslag.

Woensdag 18 januari 2017.

Vandaag nemen we afscheid nemen van dit fantastisch Mvuu Camp. Het is de place to be voor A&R dank zij de mogelijkheid die gids Sam gaf om de safari jeep te verlaten. Hij heeft er blijkbaar ook van genoten en na het ontbijt toont hij op zijn laptop zijn A&R foto's die hij hier heeft gemaakt. Bijzonder attent van Alan is dat hij zijn eigen boek van de Afrikaanse amfibieën als afscheidsgeschenk geeft aan gids Sam. En die is er duidelijk heel, heel tevreden mee.

Tijdens de boottocht overzet, terug naar onze plek van de jeep, zien we nog zonnende Nijlkrokodillen (*Crocodilus niloticus*), Nijlvaranen (*Varanus niloticus*) en East African Serrated Turtle (*Pelusios sinuatus*). Om 9:45u zitten we terug in onze jeep en rijden we via Liwonde naar Zomba, waar we op het middaguur een koffie break houden.

Na toch enig zoeken en de hulp van kinderen, vinden we de juiste weg naar de Zomba Forest Village. We worden begroet door de eigenaar en vernemen al onmiddellijk dat er hier geen elektriciteit of WiFi is en geen mogelijkheid voor het laden van de batterij en telefoonverbindingen amper gelukken. OK dan, maar ook later zal blijken dat het douchewater - lees druppels - amper warm wordt en bovendien naar modder ruikt; wat me ook tegenvalt hier is dat er gedurende de komende drie dagen de kamer noch het sanitair een schoonmaakbeurt krijgt). Na de aangeboden lunch in zijn tuin, verkennen we deze met als nieuwe soorten Angulated Dwarf Gecko (*Lygodactylus angularis*) en Kirk's Rock Agama (*Agama kirkii*) en als gekende soort Variable Skink (*Trachylepis varia*).

Ondanks mijn vorige negatieve opmerkingen, dient gezegd dat het diner super lekker is met eigen streekverse producten (en dat zal ook de volgende dagen zo zijn). Hierna maken we een korte nachtwandeling in de tuin maar we noteren enkel de roep van Mozambique Rain Frog (*Breviceps mossambicus*). Maar ondanks de triangle methode van Alan kunnen we geen enkel dier vangen.

Donderdag 19 januari 2017.

Na een lekker ontbijt vertrekken we op verkenning naar de top van het Zomba Plateau (met een laatste kans op het waarnemen van *Ptychadena broadleyi*). Op weg naar Queen's View houden we meerdere zoekstops,

die Variable Skink (*Trachylepis varia*) en Rainbow Skink (*Trachylepis margaritifera*) opleveren. Op de View zelf staan 2 locals om stenen te verkopen en via een kort praatje vertellen we terloops het doel van onze aanwezigheid hier. En dan is het aan de eerstvolgende stop bingo: we observeren 3 larven van Broadley's Ridged Frog (*Ptychadena broadleyi*) en verder intensief zoeken in dit gepaste habitat levert ook een juvenieltje op!!! Deze dag en de reis kan voor Alan niet meer stuk!

We rijden verder rond/op het Zomba Plateau en ter hoogte van Queen's View staat een van beide locals van de stenen ons op te wachten met een plastic zakje met daarin een Shire Slug-eater (*Duberria shirana*), een nieuwe slangensoort voor de reis.

Om 14u gaan we cappuccino drinken in de Ku Chawe Inn. Het is een prachtig gebouw en hotel en we mogen zelfs gratis de WiFi gebruiken om even contact te leggen met het thuisfront. Dit hotel is overigens veel beter gelegen om het Zomba Plateau te bereiken. Ik informeer of er nog plaats was (ja zeker) en ook de prijs is niet duur. Ik vraag me af waarom we hier niet gelogeed werden !?!

Wanneer we terug aankomen aan de Zomba Forest Lodge vernemen we van de eigenaar dat hij (en zijn 2 honden) een Forest Cobra in de tuin gezien hebben. Frank en ik daar onmiddellijk naar toe maar we krijgen haar niet te zien. We houden fotosessie van de Shire Slug-eater en Broadley's Ridged Frog en krijgen dan een heerlijk avondmaal aangeboden met zelf gemaakt appel gebak!

Na het diner gaan we op het terrasje genieten van een prachtige sterrenhemel met roepende Mozambique Rain Frog (*Breviceps mossambicus*). Een korte poging om er toch een te vangen lukt ons weer niet (ze zijn toch zo alert en schuw), maar met de "broadleyi" van vandaag vinden we dit niet erg...

We gaan eens uitzonderlijk om 22u vroeg slapen ...

Vrijdag 20 januari 2017.

Na het ontbijt beslist Alan om zijn "broadley laven en juvenieltje" nauwkeurig te bestuderen terwijl Frank en ik terug dezelfde route afleggen van de vorige dag, hopende op nieuwe waarnemingen van deze soort. Het intensief zoeken is wel goed voor Angola River Frog (*Amietia delalandii*), Guttural Toad (*Sclerophrys gutturalis*), Rainbow Skink (*Trachylepis margaritifera*) en Variable Skink (*Trachylepis varia*), maar we kunnen Alan "niet opnieuw gelukkig maken". We hebben een lunchbox meegekregen en gelukkig want op en neer rijden van Zomba Forest Lodge neemt toch gemakkelijk 2u in beslag.

Op de terugweg staat er een local met de hand in de lucht met de landschildpad Bell's Hingeback Tortoise (*Kinixys zombensis*), de 55^e en laatste soort van de reis. Het is een adult wijfje en we nemen ze mee om ze in geschikter habitat vrij te zetten (het wordt uiteindelijk de tuin van Zomba Forest Lodge).

Daarna passeren we de Ku Chawe Inn en gaan we nogmaals koffie drinken en vernemen via de TV in de bar enig wereldnieuws mbt de aanstelling van de nieuwe president Trump.

Om 15u arriveren we aan de Zomba Forest Lodge, houden fotosessie, een korte siësta en beginnen we de koffers in te pakken want morgen vertrekken we naar de luchthaven van Blantyre.

Na het diner gaan we op het terrasje van de Lodge de reis evalueren en kunnen we besluiten dat met een totaal van 28 amfibie- en 27 reptielsoorten deze herpeto safari een succes mag worden genoemd.

Zaterdag 21 januari 2017.

Na een laat ontbijt, vertrekken we naar Blantyre waar we al om 10u al aankomen. We gaan eerst koffie drinken, nemen dan afscheid van Frank en brengen de wachttijd door aan de vertrekgate. Om 13:25u stijgen we (Alan en ik) op en landen 2uur later in Johannesburg. Hier neem ik ook afscheid van Alan, die doorvliegt naar zijn thuis in Kaapstad. Ik moet nog wachten tot middernacht voor de 10uur durende vlucht naar Schiphol. Het is ondertussen **Zondag 22 januari 2017** wanneer ik in Amsterdam land. Via de Thalys kom ik dan ik veilig thuis in Antwerpen waar een vriend me opwacht voor de rit naar Zoersel.

6. HERPETOLOGISCHE GEGEVENS.

6.1. Amphibia.

6.1.1. *Arthroleptidae*.

<i>Arthroleptis stenodactylus</i> - Common Squeaker						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	AUD	
Huntingdon Lodge – Thyolo	10-01	-	-	-	X	1
Likhubula Forest Lodge – Mulanje Massif	11-01	-	-	-	X	4

<i>Arthroleptis xenodactyloides</i> - Dwarf Squeaker						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	AUD	
West of Mulanje Massif	14-01	-	-	-	X	21

<i>Leptopelis argenteus</i> - Silvery Tree Frog						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	AUD	
East of Dyanyamana	13-01	1	-	-	-	16

<i>Leptopelis flavomaculatus</i> - Yellow-spotted Tree frog						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	AUD	
West of Lujeri	13-01	1	-	-	-	12

<i>Breviceps mossambicus</i> - Mozambique Rain Frog						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	AUD	
Zomba Forest Lodge - Zomba Plateau	18-01	-	-	-	X	29

<i>Breviceps poweri</i> - Power's Rain Frog						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	AUD	
Mulanje Village	12-01	1	-	-	-	5

6.1.2. *Bufo*idae.

<i>Sclerophrys gutturalis</i> - Guttural Toad						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	AUD	
East Mlurumu Settlement	12-01	1	7	-	-	6
Hapuwami Village Lodge	12-01	2	3	-	-	9
West of Mulanje Massif	14-01	-	2	-	-	21
Zomba Plateau	19-01	-	6	-	-	32

6.1.3. *Hemisotidae*.

<i>Hemius guinensis</i> - Guinea Snout-burrower						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	AUD	
Huntingdon Lodge - Thyolo	10-01	1	-	-	-	1

6.1.4. *Hyperoliidae*.

<i>Afraxalus brachycnemis</i> - Short-legged Spiny Reed Frog						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	AUD	
East of Dyanyamana	13-01	1	-	-	X	16

<i>Afraxalus crotalus</i> - Snoring Leaf-folding Reed Frog						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	AUD	
East of Dyanyamana	13-01	1	-	-	X	16

<i>Afraxalus fornasinii</i> - Fornasini's Spiny Reed Frog						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	AUD	
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	15-01	-	1	-	X	25

<i>Hyperolius acuticeps</i> - Sharp-nosed Reed Frog						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	AUD	
Huntingdon Lodge - Thyolo	10-01	1	-	-	-	1

<i>Hyperolius pusillus</i> - Water Lily Reed Frog						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	AUD	
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	15-01	1	-	-	-	25

<i>Hyperolius tuberilinguis</i> - Tinker Reed Frog						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	AUD	
East of Dyanyamana	13-01	1	-	-	-	16

<i>Hyperolius viridiflavus</i> - Common Reed Frog						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	AUD	
Huntingdon Lodge - Thyolo	10-01	-	11	-	X	1
Huntingdon Lodge - Thyolo	11-01	-	7	-	X	2

<i>Kassina senegalensis</i> - Senegal Kassina						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	AUD	
Huntingdon Lodge - Thyolo	10-01	-	-	-	X	1
West of Mulanje Massif	14-01	-	-	-	X	21
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	15-01	1	-	-	-	25
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	16-01	-	-	-	X	25

6.1.5. *Microhylidae*.

<i>Phrynomantis bifasciatus</i> - Red-banded Rubber Frog						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	AUD	
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	15-01	-	-	-	X	25

6.1.6. *Phrynobatrachidae*.

<i>Phrynobatrachus mababiensis</i> - Mababe Puddle Frog						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	AUD	
East Mlurumu Settlement	12-01	-	-	-	X	6
South of Mlela	12-01	-	-	-	X	7
West of Mulanje Massif	14-01	-	-	-	X	21

<i>Phrynobatrachus natalensis</i> - Natal Puddle Frog						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	AUD	
Huntingdon Lodge – Thyolo	11-01	-	-	-	X	2
East of Dynayama	13-01	1	-	-	-	16
South of Mlela	14-01	-	-	-	X	14
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	15-01	1	-	-	-	25

6.1.7. *Pipidae*.

<i>Xenopus laevis</i> - Common Platana						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	AUD	
Mountain near Huntingdon Lodge - Thyolo	11-01	-	-	1	-	2
Mvuu Camp - Liwonde N.P.	15-01	1	-	-	-	25

6.1.8. *Ptychadenidae*.

<i>Ptychadena anchietae</i> - Anchieta's Ridged Frog						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	AUD	
East of Dyanyamana	13-01	-	2	-	-	16
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	15-01	-	3	-	-	25
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	15-01	-	3	-	-	25
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	17-01	1	-	-	-	25

<i>Ptychadena broadleyi</i> - Broadley's Ridged Frog						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	LARVAE	AUD	
Zomba Plateau	19-01	1	-	3	-	32

<i>Ptychadena mascareniensis</i> - Mascarene Ridged Frog						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	AUD	
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	15-01	2	1	-	-	25

<i>Ptychadena mossambica</i> - Mozambique Ridged Frog						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	AUD	
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	16-01	1	-	-	X	25

6.1.9. *Pyxicephalidae*.

<i>Amietia delalandii</i> - Angola River Frog						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	AUD	
Ruo Gorge – Lujeri	13-01	1	7	-	-	13
Zomba Plateau	19-01	1	3	-	-	32

<i>Tomopterna marmorata</i> - Marbled Sand Frog						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	AUD	
West of Mulanje Massif	14-01	1	-	-	-	21
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	15-01	1	-	-	-	25
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	17-01	-	1	-	-	25

<i>Pyxicephalus edulis</i> - Edible Bullfrog						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	AUD	
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	15-01	-	3	-	X	25
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	16-01	1	-	-	X	25

6.1.10. *Ranidae*.

<i>Chiromantis xerampelina</i> - Gray Tree Frog						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	EGG	AUD	
Huntingdon Lodge – Thyolo	10-01	-	4	X	-	1
Likhubula Forest Lodge	11-01	-	-	-	X	4
South of Mlela	14-01	-	-	X	-	17

6.2. Reptilia.

6.2.1. *Crocodylidae*.

<i>Crocodilus niloticus</i> - Nile Crocodile						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	DIN	
Liwonde N. P.	15-01	-	>20	-	-	25
Liwonde N. P.	17-01	1	>20	-	-	25

6.2.2. Testudinidae.

<i>Kinixys zombensis</i> - Bell's Hingeback Tortoise						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	DIN	
Zomba Plateau	20-01	1	-	-	-	35

6.2.3. Pelomedusidae.

<i>Pelusios sinatus</i> - East African Serrated Turtle						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	DIN	
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	16-01	-	3	-	-	25
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	17-01	-	2	-	-	25

<i>Pelomedusa subrufa</i> - Marsh Terrapin						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	DIN	
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	16-01	1	-	-	-	25

6.2.4. Gekkonidae.

<i>Hemidactylus mabouia</i> - Tropical House gecko						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	DIN	
Huntingdon Lodge - Thyolo	10-01	-	5	-	-	1
Huntingdon Lodge - Thyolo	11-01	1	-	-	-	2
Hapuwami Village Lodge - Zomba	13-01	2	-	-	-	9
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	15-01	-	1	-	-	25

<i>Lygodactylus angularis</i> - Angulated Dwarf Gecko						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	DIN	
Zomba Forest Lodge - Zomba Plateau	18-01	-	3	-	-	29
Zomba Forest Lodge - Zomba Plateau	19-01	-	4	-	-	29

<i>Lygodactylus capensis</i> - Cape Dwarf Gecko						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	DIN	
Huntingdon Lodge - Thyolo	10-01	-	2	-	-	1
Ruo Gorge - Lujeri	13-01	-	3	-	-	14
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	15-01	-	4	-	-	25

<i>Chondrodactylus bibronii</i> - Bibrons Thick-toed Gecko						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	DIN	
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	16-01	1	-	-	-	25

6.2.5. *Agamidae*.

<i>Agama mossambica</i> - Mozambique Agama						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	DIN	
Huntingdon Lodge - Thyolo	11-01	-	2	-	-	2

<i>Agama kirkii</i> - Kirk's Spiny Agama						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	DIN	
Zomba Forest Lodge	18-01	-	1	-	-	29

6.2.6. *Chamaeleonidae*.

<i>Chamaeleo dilepis</i> - Flap-necked Chameleon						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	DIN	
Nikulambe	14-01	1	-	-	-	19
Zomba	14-01	-	-	X	-	21
North of Ligwanga	15-01	1	-	-	-	24
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	15-01	1	-	-	-	25
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	16-01	1	-	-	-	25

<i>Trioceros melleri</i> - Giant One-horned Chameleon						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	DIN	
Mulanje Massif	11-01	2	-	-	-	4

6.2.7. *Scincidae*.

<i>Trachylepis maculilabris</i> - Speckle-lipped Forest Skink						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	DIN	
Huntingdon Lodge - Thyolo	10-01	-	1	-	-	11

<i>Trachylepis margaritifera</i> - Rainbow Skink						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	DIN	
Likhubula Forest Lodge – Mulanje Massif	11-01	-	1	-	-	4
South of Mlela	12-01	-	3	-	-	7
Ruo Gorge - Lujeri	13-01	-	2	-	-	14
Queen's View - Zomba Plateau	19-01	-	2	-	-	30
Zomba Plateau	19-01	-	3	-	-	32

<i>Trachylepis striata</i> - Striped Skink						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	DIN	
South of Mlela	12-01	-	1	-	-	7
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	15-01	-	4	-	-	25

<i>Trachylepis varia</i> - Variable Skink						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	DIN	
Huntingdon Lodge - Thyolo	10-01	-	3	-	-	2
Ruo Gorge - Lujeri	13-03	-	4	-	-	13
Zomba Forest Lodge	18-01	-	1	-	-	29
Queen's View - Zomba Plateau	19-01	-	2	-	-	30
Queen's View - Zomba Plateau	19-01	-	2	-	-	32

<i>Afroablepharus wahlbergi</i> - Wahlberg's Snake-eyed skink						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	DIN	
West of Mulanje Massif	14-01	-	2	-	-	21

6.2.8. *Gerrhosauridae*.

<i>Gerrhosaurus flavigularis</i> - Yellow-throated Plated Lizard						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	DIN	
Huntingdon Lodge - Thyolo	11-01	-	1	-	-	2

6.2.9. *Cordylidae*.

<i>Platysaurus mitchelli</i> - Mitchell's Flat Lizard						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	DIN	
South of Mlela	12-01	-	1	-	-	7

6.2.10. *Varanidae*.

<i>Varanus niloticus</i> - Nile Monitor						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	DIN	
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	15-01	-	3	-	-	25
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	17-01	-	5	-	-	25

6.2.11. *Colubridae*.

<i>Philothamnus hoplogaster</i> - Southeastern Green Snake						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	DIN	
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	16-01	1	-	-	-	25

<i>Philothamnus semivariegatus</i> - Spotted Green Snake						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	DIN	
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	17-01	-	1	-	-	25

<i>Prosymna ambigua</i> - East African Shovel-snout Snake						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	DIN	
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	17-01	1	-	-	-	25

<i>Duberria shirana</i> - Shire Slug-eater						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	DIN	
Queen's View - Zomba Plateau	19-01	1	-	-	-	32

<i>Crotaphopeltis hotamboeia</i> - White-lipped Snake						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	DIN	
Mvuu Camp - Liwonde N. P.	16-01	2	-	-	-	25

<i>Psammophis subtaeniatus</i> - Stripe-bellied Sand Snake						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	DIN	
Zomba	15-01	-	-	1	-	23
Queen's View - Zomba Plateau	19-01	1	-	-	-	32

6.2.12. *Viperidae*.

<i>Causus defilippii</i> - Snouted Night Adder						
VINDPLAATS	2017	AANTAL				GPS NR
		HV	VO	VS	DIN	
Ruo Gorge – Lujeri	13-01	1	-	(1)	-	15

7. WEBSITE FOTOGALERIJ.

In het uitgeprint rapport worden kleurfoto's van de waargenomen soorten toegevoegd.

Bij het PDF-rapport verwijzen we naar de fotogalerij van www.freanonherping.be

8. LITERATUUR.

Broadley, D. 1984. A review of geographical variation in the African Python, *Python sebae*. Brit. J. Herpetol. 6: 359-367.

Broadley, D. 1977. A review of the genus *Psammophis* in Southern Africa (Serpentes: *Colubridae*). Arnoldia Rhod. 12: 1-29.

Broadley, D. 1977. A review of the *Mabuya striata* complex in South-Eastern Africa (*Sauria: Scincidae*). Occ. Pap. natn. Mus. Rhod. B6: 45-79.

Broadley, D. 1971. A revision of the African snake genus *Elapsoidea bocage* (*Elapidae*). Occ. Pap. natn. Mus. Rhod. B4: 577-626.

Broadley, D. 1976. A revision of the African Snakes of The Genus *Psammophylax fitzinger* (*Colubridae*). Occ. Pap. natn. Mus. Rhod. B6: 1-44.

Broadley, D., Gans, C. & Visser, J. 1976. Studies on Amphisbaenians (Amphisbaenia, Reptilia). 6. The genera *Monopeltis* and *Dalophia* in Southern Africa. Bull. Am. Mus. Nat. Hist. 157: 315-485.

Broadley, D. & Watson. 1976. Revision of the Worm Snakes of Eastern Africa. Occ. Pap. natn. Mus. Rhod. 5: 465-510.

Bruekers, J. 1990. De ondersoorten van de panterschildpad (*Geochelone pardalis*). Lacerta 49: 9-10.

Channing, A. 2001. Amphibians of Central and Southern Africa. USA, Cornell University Press. Edition Chimaira, Frankfurt am Main. 470p.

- Channing, A. & Howell, K. 2006. Amphibians of East Africa. Cornell University Press. Edition Chimaira, Frankfurt am Main. 418p.
- Channing, A., Dehling, J.M., Lötters, S. & R. Ernst. 2016. Species boundaries and taxonomy of the African river frogs (Amphibia: Pyxicephalidae: *Amietia*). Zootaxa 4155(1):001-076.
- de Fonseca, P. & Mertens, D. 1979. De gouden zeggekikker *Hyperolius puncticulatus* in de natuur en in het terrarium. Lacerta 37: 147-151.
- du Preez, L. & Carruthers, V. 2009. Complete Guide to the Frogs of Southern Africa. Cape Town, Struik Nature. 48p.
- Duellman, W. 1993. Amphibian Species of the World : Additions and Corrections. Kansas, Univ. Kansas Publ., Mus. Nat. Hist. 372p.
- Easterbrook, M. ? A Book of East African Snakes. Nairobi, Westlands Sundries.
- Frost, D. 1985. Amphibian Species of the World. Kansas, Ass. Syst. Coll. 732p.
- Fuchs, K., Mertens, R. & Wermuth, H. 1974. Die Unterarten des Nilskrokodils, *Crocodylus niloticus*. Salamandra 10: 107-114.
- Gans, C. 1967. A Check List of Recent Amphisbaenians (Amphisbaenia, Reptilia). Bull. Am. Mus. Nat. Hist. 135: 63-105.
- Gans, C. 1959. A taxonomic Revision of the African Snake Genus "*Dasypeltis*". Tervuren, Ann. Mus. Congo Tervuren Sc. Zool. - Vol.74. 237p.
- Gardner, A. 2013. The Amphibians and Reptiles of Oman and the UAE. Frankfurt am Main, Ed Chimaira. 480p.
- Greig, J. & Burdett, P. 1970. Patterns in the distribution of Southern African terrestrial tortoises (Cryptodira: *Testudinidae*). Zool. Afr. 11: 249-273.
- Harding, K. & Welch, K. 1980. Venomous Snakes of the World, A Checklist. Oxford, Pergamon. 188p.
- Hedges, N. 1983. Reptiles and Amphibians of East Africa. Nairobi, Kenya Lit. Bur. 139p.
- Herrmann, H. & Kabisch, K. 1991. Haltung und Zucht des Grünen Grabfrosches, *Pyxicephalus adspersus* Tschudi, 1838. Herpetofauna 13: 13-17.
- Hillenius, D. 1959. The differentiation within the genus *Chamaeleo* Laurenti, 1768. Wageningen, Ponsen & Looijen. 46p.
- Isemonger, R. 1968. Snakes of Africa. Cape Town, Books of Africa. 263p.
- Iverson, J. 1992. A Revised Checklist with Distribution Maps of the Turtles of the World. Richmond, Indiana, Privately Printed. 363p.
- Jacobs, G. 1975. Keys to the herpetofauna of the eastern hemisphere. Part II. Africa. Washington, Smiths. Herp. Inf. Serv. 30.
- Jacobs, G. 1975. Keys to the herpetofauna of the Eastern hemisphere. Part VII. Bibliography. Washington, Smiths. Herp. Inf. Serv. 29.
- Klaver, C. & Böhme, W. 1986. Phylogeny and Classification of the *Chamaeleonidae* (Sauria) with Special Reference to Hemipenis Morphology. Bonn, Zool. Fors. Mus. A. Koenig Bonn. Zool. - Monogr. 22. 64p.
- Kroniger, M. 2003. Holaspis laevis Werner, 1895 - Ostafrikanische Sägeschwanzseidechse. Die Eidechse 14: 105-108.

- Lambert, M. 1985. A herping in Tanzania, but hardly in Loveridge's footsteps. *Brit. Herp. Soc. Bull.* 12: 19-27.
- Laurent, R. 1968. A re-examination of the snake genus *Lycophidion* Duméril and Bibron. *Bull. Mus. Comp. Zool. (Harvard College)* 136: 461-482.
- Loveridge, A. 1940. Revision of the African snakes of the genera *Dromophis* and *Psammophis*. *Bull. Mus. Comp. Zool. (Harvard College)* LXXXVII: 1-69.
- Loveridge, A. 1941. Revision of the African Lizards of the family *Amphisbaenidae*. *Bull. Mus. Comp. Zool. (Harvard College)* LXXXVII: 353-451.
- Loveridge, A. 1944. Revision of the African Lizards of the Family *Cordylidae*. *Bull. Mus. Comp. Zool. (Harvard College)* XCV: 1-118.
- Loveridge, A. 1944. Further revisions of African Snake genera. *Bull. Mus. Comp. Zool. (Harvard College)* XCV: 121-247.
- Loveridge, A. 1947. Revision of the African Lizards of the Family *Gekkonidae*. *Bull. Mus. Comp. Zool. (Harvard College)* 98: 3-469.
- Loveridge, A. 1958. Revision of Five African Snake Genera. *Bull. Mus. Comp. Zool. (Harvard College)* 119: 1-198.
- Loveridge, A. 1972. Zoological Results of a Fifth Expedition to East Africa. III Reptiles from Nyasaland and Tete. *Bull. Mus. Comp. Zool. (Harvard College)* 110: 143-322.
- McMahan, B. 1990. *Atheris nitschei nitschei* (Sedge Viper). *Herp. Review* 21: 93.
- Meerman, J. 1983. Tabel voor de klauwkikkers van het geslacht *Xenopus*. *Lacerta* 41: 94-99.
- Mercurio, V. 2011. *Amphibians of Malawi*. Frankfurt am main, Edition Chimaira. 393p.
- Passmore, N. & Carruthers, V. 1979. *South African Frogs*. Johannesburg, Witwatersrand University. 270p.
- Pasteur, G. 1964. Recherches sur L'Évolution des Lygodactyles, Lézards Afro-Malgaches Actuels. Rabat, Trav. Inst. scient. chérif. - sér. Zool. 29. 132p.
- Rasmussen, J. 1993. The current taxonomic status of Tornier's cat-snake (*Crotaphopeltis tornieri*). *Amphibia-Reptilia* 14: 395-409.
- Rosler, H. 1991. Zur Fortpflanzung des Kap-Geckos, *Pachydactylus capensis* (Smith, 1845), im Terrarium. *Herpetofauna* 13: 20-28.
- Roux-Esteve, R. 1974. Révision Systématique des Typhlopidae d'Afrique. *Reptilia-Serpentes. Mem. Mus. nat. Hist. nat. Paris A*: 1-313.
- Schiotz, A. 1975. *The Treefrogs of Eastern Africa*. Copenhagen, Steenstrupia. 232p.
- Schmidt, K. & Inger, R. 1959. Exploration du Parc National de l'Upemba. Brussel, Instit. Parcs Nat. Congo Belge. 264p.
- Stewart, M. 1967. *Amphibians of Malawi*. New York, State Univ. New York. 163p.
- Sweeney, R. 1961. *Snakes of Nyasaland*. Amsterdam, Nyasaland Soc. & Nyasaland Gov. 200p.
- Tonge, S. & Morgan, D. 1984. Notes on the herpetofauna of Southern Malawi. *Brit. Herp. Soc. Bull.* 9: 35-42.
- Villiers, A. 1958. *Tortues et Crocodiles de l'Afrique Noire Française*. Dakar, Inst. Franç. Afr. Noire. 354p.
- Visser, J. & Chapman, D. 1978. *Snakes and Snakebite, Venomous Snakes and Management of Snakebite in Southern Africa*. Cape Town, Purnell. 152p.